

Akivar opteert resoluut voor grote groepen.

Unieke en innovatieve varkensstal in Ardooie

Akivar pakt emissie aan bij de bron

Toen varkenshouders Bart Vanackere en Mieke Baekelandt van Akivar enkele jaren geleden van de zeugenhouderij wilden overstappen naar een gesloten varkensbedrijf, bekeken ze alle opties. Hoe meer mogelijkheden ze ontdekten, hoe verder ze hun oorspronkelijke idee van een traditionele bouw opzij zetten. Ze kozen uiteindelijk voor huisvesting in grote groepen, een brijvoerininstallatie en een meststelsysteem dat de dikke en dunne fractie meteen scheidt en zo de ammoniakemissie drastisch naar beneden haalt. Hiermee wonnen ze de EU PiG Award.

Liesbet Corthout

“Ik ben zelf beginnen uitdokteren welk meststelsysteem de beste oplossing kon zijn voor ons”, vertelt Bart. “We wilden geen nageschakelde techniek. Vanwege onze ligging was een biobed niet mogelijk en bij een luchtwasser hadden we niet zo’n goed gevoel. Enkele technieken die ik beloftevol vond, waren niet goedgekeurd voor grote groepen. Uiteindelijk hebben we bij ILVO aangeklopt met een voorstel en ze waren meteen enthousiast. We hebben VLIF-steun aangevraagd en gekregen en zijn dan aan de slag gegaan. Het systeem

zoals het er nu staat, hebben we helemaal zelf ontwikkeld. We wilden niet van een specifieke leverancier afhankelijk zijn. In plaats van te kiezen voor een traditionele mestkelder, hebben we een putvloer onder helling laten gieten. Achteraf hebben we daar dan sleuven in geslepen en een mestschuif geïnstalleerd.

De bedoeling van deze set-up is dat de urine onmiddellijk afgevoerd wordt en dus gescheiden blijft van de mest, die blijft liggen en vier keer per dag weggeschraapt wordt. De aandrijving van de

mestschuif is dezelfde als wat gebruikt wordt in een rundveestal, de schuif is een eigen ontwikkeling. De standaard-schuif van een koestal bleek niet goed te werken, omdat de varkensmest te droog was. We moesten een agressiever systeem hebben. Daarom heb ik zelf iets gebouwd en getest op kleine schaal. Het verschil met een traditionele stal is enorm. Ik heb hier nooit het gevoel dat de lucht prikkelt. Bij grote groepen heb je veel kans op putventilatie. Dankzij onze mestafvoer vormt dat geen probleem, want de luchtkwaliteit onder de roosters is zeer goed.”

Vergisten en bemesten

Bart houdt dus twee mestfracties over. De urine is fosfaatarm en is een heel interessante optie voor stikstofbemesting uit dierlijke mest. Die gebruikt Akivar deels zelf, de rest gaat weg via een burenregeling. Er werden al enkele weides mee bemest, met goede resultaten. De vaste mest gaat zo veel mogelijk naar de vergister. Het digestaat zou ook een goede, homogene meststof kunnen zijn, maar omdat ze er momenteel geen nood aan hebben, gaat dat naar de verwerking.

Geurreductie

Hoewel Bart zelf heel tevreden is van het systeem, is hij toch nog niet helemaal gerust. Zijn manier om mest te scheiden is nog onbekend en wordt

daarom niet zomaar vergund. “De vergunning werd verleend op voorwaarde dat het als ammoniakemissie-arm systeem op de lijst komt, anders moet een nageschakelde techniek geplaatst worden. Om een nieuw systeem goedgekeurd te krijgen, moet je eigenlijk in vier stallen metingen uitvoeren, maar het is niet realistisch dat meerdere stallen met dit unieke systeem uitgerust worden voor het erkend is. Wanneer je toch goedkeuring zoekt voor een systeem in één stal, wordt er wel een ruime veiligheidsmarge genomen. We moeten het in feite dus veel beter doen op het vlak van ammoniak- en geurreductie dan stallen met een bekende techniek. Het is moeilijk om in te schatten waar we staan. Testen die we al deden, leverden nog niet het verhoopte resultaat op, maar dat heeft veel te maken met kleine kinderziektes die ons in de beginfase parten gespeeld hebben. Intussen is het brijvoer van de varkens beter afgesteld en ook met de mogelijkheden van nevelkoeling en ventilatie wordt druk geëxperimenteerd. We bekijken nu wanneer we de meetcampagne kunnen starten en onderzoeken parallel welke nageschakelde techniek we eventueel bijkomend kunnen toepassen, in het slechtste geval.”

Spijt van deze stal heeft Bart zeker niet en nu hij het systeem onder de knie heeft, is het voor hem een aangename werkomgeving. “De mestschuiwen vragen elke twee weken onderhoud. Dat gaat vlot nu ik er meer ervaring mee heb. De vergister heeft dagelijks opvolging nodig. We kampen nog met een schuimprobleem. Zodra alles goed draait, zal ik er allicht nog weinig tijd hoeven in te steken. Van de brijvoederinstallatie ben ik zeer tevreden. De varkens krijgen eten naar believen, nadat ze door het sorteestation gelopen zijn, waar ze ook gewogen worden. De samenstelling van het voer is afgestemd op het gewicht van het varken. De groei en de voederconversie zijn goed.” ■

De aandrijving van de mestschuif is identiek aan een mestschuif in de rundveestal.

De urine wordt meteen afgevoerd via een kleine goot. Zo komt die niet in contact met de mest en wordt er minder ammoniak uitgestoten.

De varkens hebben onbeperkt toegang tot voeder. Bart is zeer tevreden van zijn brijvoederinstallatie.

© FOTO'S: LIESBET CORTHOOT

De EU PiG Grand Prix

EU PiG is een Europees project uit het programma Horizon 2020. Het focust op innovatie en duurzaamheid en wil daarvoor Europese varkensproducenten up-to-date houden van actuele wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen in de sector. Hiervoor werken 19 partners uit 13 landen samen rond 4 grote thema's: dierenwelzijn, vleeskwaliteit, precisieproductie en gezondheidsmanagement. Om zo veel mogelijk goede Europese praktijkvoorbeelden te verzamelen, organiseerde EU PiG de EU PiG Award – een soort van Eurovisiesongfestival voor varkenshouders waarin België dus wel goed scoort. In 2019 dongen 22 innovaties mee naar de award en Akivar kwam eruit als winnaar. De innovatieve stal scoorde zo goed doordat de stallucht een veel betere kwaliteit heeft. Dat is positief voor de boer en voor de varkens. Een aantrekkelijke extra is dat de verse mest verteerd wordt in een kleinschalige vergister op de boerderij, waardoor Bart voor zichzelf ook warmte en elektriciteit produceert.

 www.eupig.eu